

Demo Finlandin asiantuntijalausunto

Asia: HE 154/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023

Teema: Pl. 24 Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo Finland kiittää eduskunnan valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaostoa mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023 (HE 154/2022 vp).

Konteksti

Hallituksen esityksessä eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2023, joka on julkaistu 19.9., ehdotetaan demokratia- ja oikeusvaltiotuen momentin (24.30.67) määrärahan leikkausta 2 960 000 euroon. Momentin summa on määrä jakaa puoliksi Demo Finlandin ja Oikeusvaltiokeskuksen välillä.

Demokratian tukeminen on ollut Suomen ulko- ja kehityspolitiikan pitkäaikainen painopiste, jonka takia on yllättävää, että demokratiatuesta leikataan rahoitusta. Demokratian tila maailmalla on hälyttävän huonolla tasolla, ja demokratioiden määrä sekä laatu ovat laskeneet viimeisten vuosien aikana. Venäjän Ukrainaan helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota korostaa demokratian ja rauhan linkkiä: on hyvin harvinaista, että demokraattiset maat sotivat toisiaan vastaan. Demokratiaa täytyy tukea.

Demokratiatuen kohdistaminen monipuoluepohjalta poliittisille puolueille ja parlamenteille Suomen kumppanimaissa on erityisen tärkeää, sillä ilman näiden instituutioiden vastuuvollisuutta, sitoutumista ja osaamista inklusiivisen demokratian periaatteisiin ei demokratia voi toteutua. Demo Finland toteuttaa tätä työtä ulkoministeriön rahoituksella. Työ on tuloksellista ja sille on koko ajan kasvavaa kysyntää.

Demokratia- ja oikeusvaltiomomentin taso vuosina 2021 ja 2022

Vuosina 2021 ja 2022 demokratia- ja oikeusvaltiomomentin suuruus on ollut 3 000 000 euroa. Vuonna 2021 Demo Finlandille myönnettiin momentista puolet, eli 1 500 000 euroa. Vuonna 2022 Demo Finlandille myönnettiin 1 450 000 euroa. Tätä perusteltiin sillä, että momentista siirrettiin 100 000 euroa ulkoministeriön henkilöstökuluihin ulkoministeriön tarkastajan palkkaa varten. Ulkoministeriöltä vakuutettiin Demo Finlandille leikkauksen olevan kertaluontoinen.

Vuoden 2023 talousarvioehdotuksessa leikkauksesta on tehty pysyvä, siirtämällä elokuusta 2023 lähtien tarkastajan palkka demokratia- ja oikeusvaltiomomentilta pois ulkoasiainhallinnon toimintamenomomenttiin (24.01.01). Oletamme myös, että tammikuusta elokuuhun 2023 tarkastajan palkka siirrettäisiin ulkoministeriön henkilöstökuluihin kattamaan tarkastajaan palkkaa. Tämä tarkoittaisi, että Demo Finlandille vuonna 2023 myönnettävä summa olisi 1 450 000 euroa, joka tarkoittaisi Demo Finlandin budjetissa 50 000 euron leikkausta. Demo Finlandin kokoisessa järjestössä tällä leikkauksella olisi suoria vaikutuksia järjestön mahdollisuuksiin toteuttaa demokratiatukea.

Vuoden 2023 rahoitustaso

Demo Finlandin toiveena vuodelle 2023 on saada demokratia- ja oikeusvaltion momentista puolet, eli 1 500 000 euroa, kuten tapahtui vuonna 2021. Jos myöntö on 1 450 000 euroa ja täten budjetista leikataan 50 000 euroa, Demo Finland joutuu arvioimaan hankkeiden lopettamista.

Helsingissä 11.10.2022,

Gary Klaukka

Vt. toiminnanjohtaja, Demo Finland

p. 045 783 23205

gary.klaukka@demofinland.org